

Sygn. akt IX Ca 1311/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Agnieszka Żegarska
Protokolant:	p.o. sekretarza sądowego Izabela Ważyńska

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2019 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa Z. W.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 11 kwietnia 2018 r., sygn. akt I C 3895/16,

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Agnieszka Żegarska

Sygn. akt IX Ca 1311/18

UZASADNIENIE

Powódka Z. W. ostatecznie wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwoty 26.763,07 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, w tym kwoty 20.000 zł zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwotę 5.616 tytułem kosztów opieki i kwotę 1.354,09 zł tytułem poniesionych kosztów leczenia. Ponadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 29 października 2014 r. uległa wypadkowi polegającemu na wpadnięciu w dziurę w nawierzchni drogi w zasadzie bezpośrednio pod własnym blokiem. Ubytek w jezdni zakryty był jesiennymi liśćmi i niewidoczny. Za stan nawierzchni odpowiedzialny był Zarząd Dróg, Zieleni i Transportu w O., który w tamtym

momencie ubezpieczony był u pozwanego. W wyniku wypadku powódka doznała obrażeń w postaci złamania obu gałęzi kości łonowych po stronie lewej. Na prawidłową diagnozę powódka „czekała” do 25 listopada 2014 r., która postawiona została w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) sp. z o.o. Wcześniej lekarze na wykonanych w dniu zdarzenia zdjęciach RTG nie widzieli złamania kości łonowej, a powódka otrzymywała leki przeciwbólowe. Przez cały ten okres powódka narażona była na silny, przewlekły ból. Powódka poniosła koszty leczenia w kwocie 1.354,09 zł.

Pozwany (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu zakwestionował żądanie wysokości zadośćuczynienia oraz kosztów opieki i leczenia. Wskazał, że powódka już przed odniesieniem urazu miała liczne zmiany zwyrodnieniowe, skutkujące dolegliwościami bólowymi. Ponadto zdaniem pozwanego przy diagnozowaniu powódki doszło do poważnego błędu medycznego, który to przede wszystkim był przyczyną tak znacznych dolegliwości bólowych. Za żadną z opisanych wyżej okoliczności nie może odpowiadać pozwany.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki Z. W. kwotę 26.763,07 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 21 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty. Zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.506,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem zastępstwa procesowego. Nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Olsztynie kwotę 1.456,03 zł tytułem kosztów sądowych - opłaty od rozszerzonego powództwa i wynagrodzenia biegłego, tymczasowo poniesionego przez Skarb Państwa.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 29 października 2014r. przy ul. (...) w O. wracając wraz z synową z cmentarza powódka wpała nogą do dziury znajdującej się przy studziencie kanalizacyjnej, która nie była widoczna, albowiem zasłaniały ją leżące na ulicy jesienne liście.

W wyniku tego zdarzenia poszkodowana została powódka, która jeszcze tego samego dnia trafiła do szpitala na oddział (...). Wykonane wtedy zdjęcie RTG nie wykazało zmian urazowych. W okresie blisko miesiąca powódka zmagająca się z silnym bólem, kilkakrotnie w tym czasie wzywała pogotowie ratunkowe, była hospitalizowana, odbywała wizyty lekarskie, które nie przynosiły rozpoznania przyczyny tak znacznych dolegliwości bólowych. Dopiero w dniu 25 listopada 2014 r. po wykonaniu kolejnego zdjęcia RTG ustalono, że powódka w wyniku wypadku doznała złamania obu gałęzi kości łonowej po stronie lewej.

Za stan dróg przy ul. (...) odpowiada Zarząd Dróg, Zieleni i Transportu w O., który w dniu zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

Po zdarzeniu powódka odczuwała silny ból. W okresie od dnia 29 października 2014 r. do 9 stycznia 2015 r. wymagała pomocy osób trzecich niemalże przy wszystkich czynnościach dnia codziennego. Z uwagi na fakt, że powódka mieszkała sama konieczne było przejście opieki nad nią przez najbliższą rodzinę.

Jak ustalił Sąd Rejonowy również obecnie powódka odczuwa dolegliwości bólowe, nie doszła do pełnej sprawności, musi przemieszczać się o kulach przez co nie może samodzielnie zrobić zakupów, a utrudnione poruszanie się znacznie ograniczyło jej możliwości przemieszczenia się i kontaktów ze znajomymi.

W wyniku zdarzenia z dnia 29 października 2014 r. powódka doznała trwałego uszczerbku w wysokości 10%. Obaj biegli nie stwierdzili błędu lekarskiego w braku rozpoznania urazu ze zdjęcia wykonanego w dniu zdarzenia.

Powódka dokonała zgłoszenia szkody pismem z dnia 20 marca 2015 r. W wyniku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał powódce kwotę 3.600 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 224 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich oraz kwotę 207,50 zł tytułem zwrotu kosztów poniesionych na leczenie w placówkach medycznych i na leki.

W ocenie Sądu Rejonowego bezsporne było, że pozwany co do zasady jako ubezpieczyciel odpowiadał za szkodę powstałą na ul. (...), za której stan odpowiadał Zarząd Dróg, Zieleni i Transportu w O.. Sąd mając na względzie

charakter urazów fizycznych doznanych przez powódkę, w tym także długotrwały okres diagnozy, uznał żądanie w zakresie zadośćuczynienia za adekwatne do cierpień i krzywdy doznanych przez powódkę w wyniku wypadku z dnia 29 października 2014 r.

Sąd Rejonowy podkreślił, że na skutek przedmiotowego zdarzenia powódka dopiero po blisko miesiącu została prawidłowo zdiagnozowana, zaś w okresie tym trzykrotnie wzywała pogotowie, była kilkakrotnie na wizytach lekarskich, cztery dni była hospitalizowana. Powyższa okoliczność i związanym z tym ogromu bólu odczuwanego przez powódkę wywoływały w niej dodatkowy lęk i obawę o ogólną sprawność w przyszłości. Powódka nie doszła do pełnej sprawności i konieczna jest jej pomoc przy zakupach z uwagi na konieczność przemieszczania się o kulach. Wobec powyższego Sąd Rejonowy zasądził na jej rzecz tytułem zadośćuczynienia kwotę 20.000 zł. Uwzględnił przy tym fakt wypłaty powódce zadośćuczynienia w kwocie 3600 zł. Jednocześnie zdaniem Sądu istniały podstawy do uwzględnienia żądania pozwu w zakresie świadczenia z tytułu opieki osób trzecich. Zasadne było również zdaniem Sądu I instancji zasądzenie na rzecz powódki poniesionych przez nią kosztów wizyt lekarskich i zakupu leków. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego koszty te wyniosły 1.354,09 zł z czego pozwany zwrócił 207,50 zł. O odsetkach ustawowych Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie 817 § 1 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. zgodnie z żądaniem powódki. O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył powód w części uwzględniającej powództwo w zakresie kwoty 1.147 zł., wraz z odsetkami, tytułem zwrotu kosztów leczenia. W apelacji zarzucił:

I. naruszenie norm prawa procesowego, tj.:

a/ art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego oraz niedokonanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie a w konsekwencji błędne przyjęcie, że koszty poniesione przez powódkę w celu leków w celu zwalczania m.in. choroby zwyrodnieniowej, depresji, choroby układu sercowo-naczyniowego, choroby wrzodowej były niezbędne do leczenia następstw wypadku, w wyniku którego powódka doznała złamania obu gałęzi kości łonowej po stronie lewej, podczas gdy zakup wyżej wskazanych leków nie miał związku z dolegliwościami powódki;

b/ art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz niedokonanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie a w konsekwencji błędne przyjęcie, że koszty poniesione przez powódkę w celu zakupu leków w celu zwalczania m.in. choroby zwyrodnieniowej, depresji, choroby układu sercowo-naczyniowego, choroby wrzodowej były niezbędne do leczenia następstw wypadku zostały uznane za celowe przez biegłego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii podczas gdy opinia ta została zakwestionowana przez stronę pozwaną, zaś powołany w sprawie drugi biegły chirurg ortopeda traumatolog nie wypowiedział się w ogóle w zakresie zasadności poniesionych przez powódkę kosztów na zakup leków, a zatem Sąd orzekł w zakresie wiadomości specjalnych bez opinii biegłego w zakresie zasadności poniesionych przez powódkę kosztów zakupu leków.

II. naruszenie norm prawa materialnego, tj.: art. 361 § 1-2 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c. - poprzez ich błędne zastosowanie i zasądzenie odszkodowania za zwrot poniesionych kosztów leków, podczas gdy nie były one celowe i zasadne oraz nie pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym.

Wskazując na powyższe naruszenia pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez obniżenie zasądzonych w pkt I. świadczenia o kwotę 1.147 zł., tj. z kwoty 26.763,07 zł do kwoty 25.616,07 zł.; zmianę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu przed Sądem I instancji zawartego w pkt II. i III. wyroku i rozliczenie tych kosztów stosownie do wyniku sporu; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego wedle norm przepisanych, w postępowaniu przed Sądem II instancji.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o oddalenie apelacji wskazując w uzasadnieniu na trafność orzeczenia Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną tych ustaleń dokonaną przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie. Nie są tym samym trafne zarzuty podnoszone w apelacji naruszenia przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego i procesowego.

W niniejszej sprawie powódka dochodziła roszczeń odszkodowawczych między innymi wynikających z kosztów leczenia na podstawie art. 444 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Pojęcie "wszelkie koszty", o których mowa w art. 444 § 1 k.c. oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić, a których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu. Pojęcie to nie odnosi się natomiast do kwoty kosztów, którą sąd ma obowiązek zasądzić (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r. II CSK 425/07, LEX nr 378025). W innym wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie **niezbędne i celowe wydatki**, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, Mon. Praw. 2008, nr 3, s. 116). W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego. Ich zakres nie może ograniczać się do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, lecz powinien obejmować koszty działań, podjętych z uzasadnionym – zważywszy na aktualny stan wiedzy medycznej – przekonaniem o spodziewanej poprawie stanu zdrowia poszkodowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 r., II CKN 1018/00, LEX nr 75352).

Przede wszystkim należy zauważyć, iż negowana przez pozwanego w apelacji kwota 1.147 zł nie stanowiła w całości wydatków powódki na leki lecz również na pokrycie kosztów porady neurologicznej, blokady okołokręgosłupowej, konsultacji ortopedycznej i zdjęcia RTG oraz gorsetu ortopedycznego. Z kwoty tej jedynie 272,09 zł stanowiło koszt leków.

Koszt leków został niewątpliwie przez powódkę poniesiony o czym świadczą przedłożone i niekwestionowane przez pozwanego rachunki. Zasadność i celowość poniesienia tych kosztów została wykazana przez powódkę za pomocą dowodu z opinii biegłego z zakresu chirurgii urazowej i ortopedii lek. med. S. D.. Opinia ta nie została w sposób skuteczny przez pozwanego zakwestionowana. Drugi biegły powołany w sprawie nie wypowiedział się w ogóle w kwestii kosztów leczenia, zatem prawidłowo Sąd Rejonowy oparł się na pierwszej z opinii uznając ją za wiarygodną. Biegły S. D. w opinii uzupełniającej wskazał, że zastosowanie niektórych z leków miało bezpośredni wpływ na leczenie powódki. Ze względu na zaawansowany wiek powódki pozostałe leki zostały zalecone, aby zminimalizować konsekwencje obrażeń. Wnioski tej opinii są logiczne i wskazują na przyczyny, które uzasadniały korzystanie przez powódkę z leków na takie schorzenia jak depresja, choroba zwyrodnieniowa, choroby układu sercowo-naczyniowego czy choroba wrzodowa, a zatem nie będące przyczyną upadku powódki. Uwzględniając wiek powódki oraz niewątpliwe pogorszenie się stanu jej zdrowia w wyniku upadku, celowe było zażywanie przez nią leków na inne schorzenia celem zminimalizowania konsekwencji doznanych obrażeń.

Na pozostałe koszty leczenia dochodzone przez powódkę w niniejszej sprawie składały się koszt porady neurologicznej, blokady okołokręgosłupowej, konsultacji ortopedycznej i zdjęcia RTG oraz gorsetu ortopedycznego. Wszystkie te wydatki pozostają w bezpośrednim związku z wypadkiem powódki, która podjęła próbę zdiagnozowania skutków wypadku poza system publicznej służby zdrowia, po tym jak początkowo u powódki nie stwierdzono jakichkolwiek zmian urazowych. Podjęte przez powódkę działania przyniosły skutek w postaci wykrycia skutków wypadku oraz przyczyn bólu. Wprawdzie wydatki te zostały poniesione poza systemem powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego lecz były to działania celowe mające przynieść poprawę stanu zdrowia powódki, a także akceptowane w orzecznictwie.

Ostatecznie okazały się skuteczne. W konsekwencji kwestionowanie poniesienia tych kosztów należy uznać za niezasadne.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 99 i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 2 i § 10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265.). Pozwany jest stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu apelacyjnym i dlatego powinien zwrócić powódce poniesione przez nią koszty procesu, które stanowiła opłata za czynności radcy prawnego przed Sądem II instancji w wysokości 135 zł.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Agnieszka Żegarska